

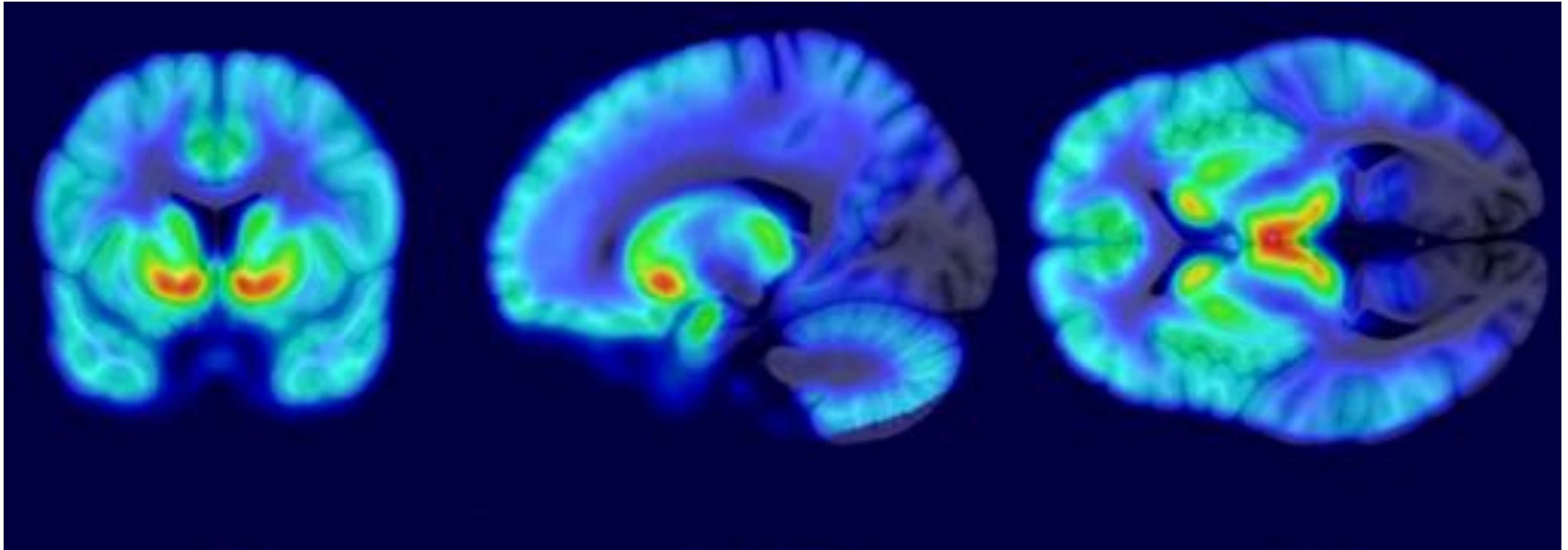
Kuinka aivot saavat meidät syömään ja liikkumaan

Lauri Nummenmaa
Turun PET-keskus

Turun yliopisto
University of Turku

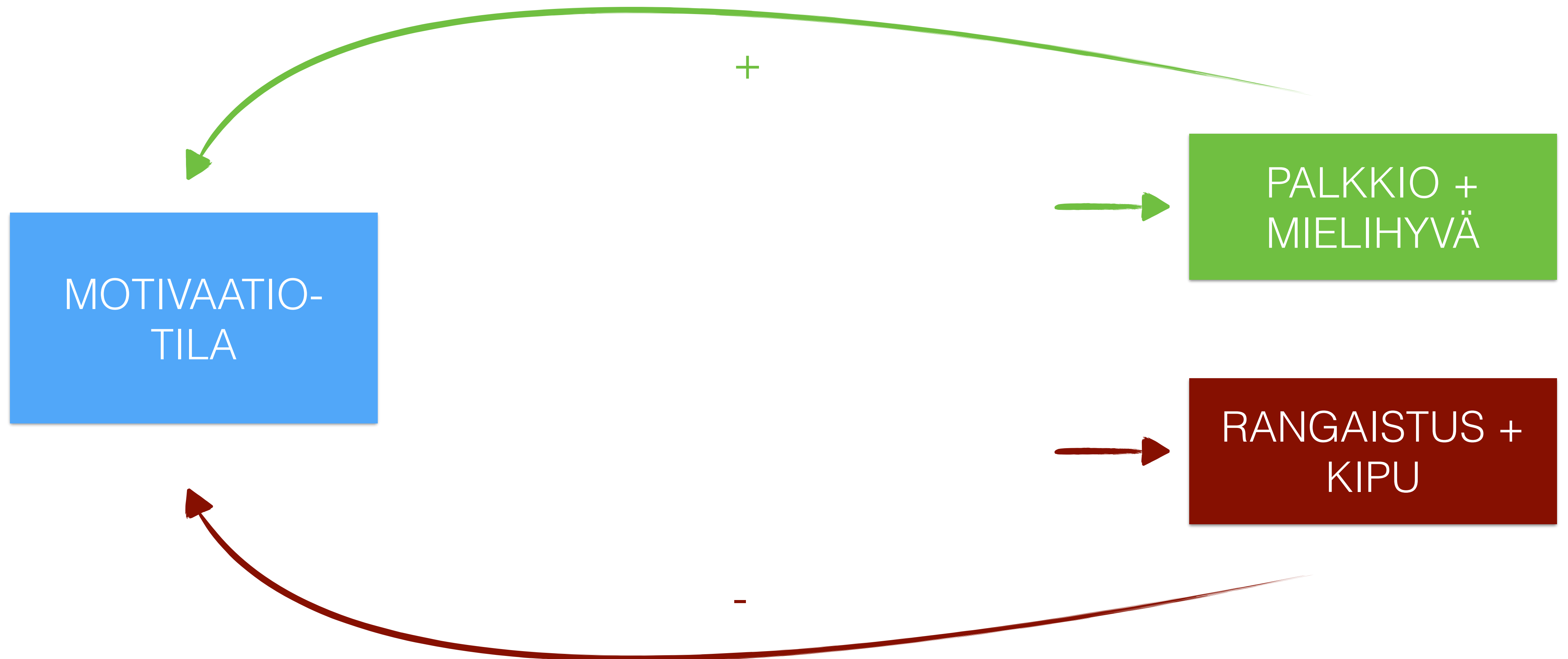
Aivojen opioidijärjestelmä

Turku PET Centre probabilistic maps of mu-opioid-receptor availability, n = 89

Syöminen, liikunta ja sosiaaliset suhteet

Tunteet ohjaavat motivoitua käyttäytymistä

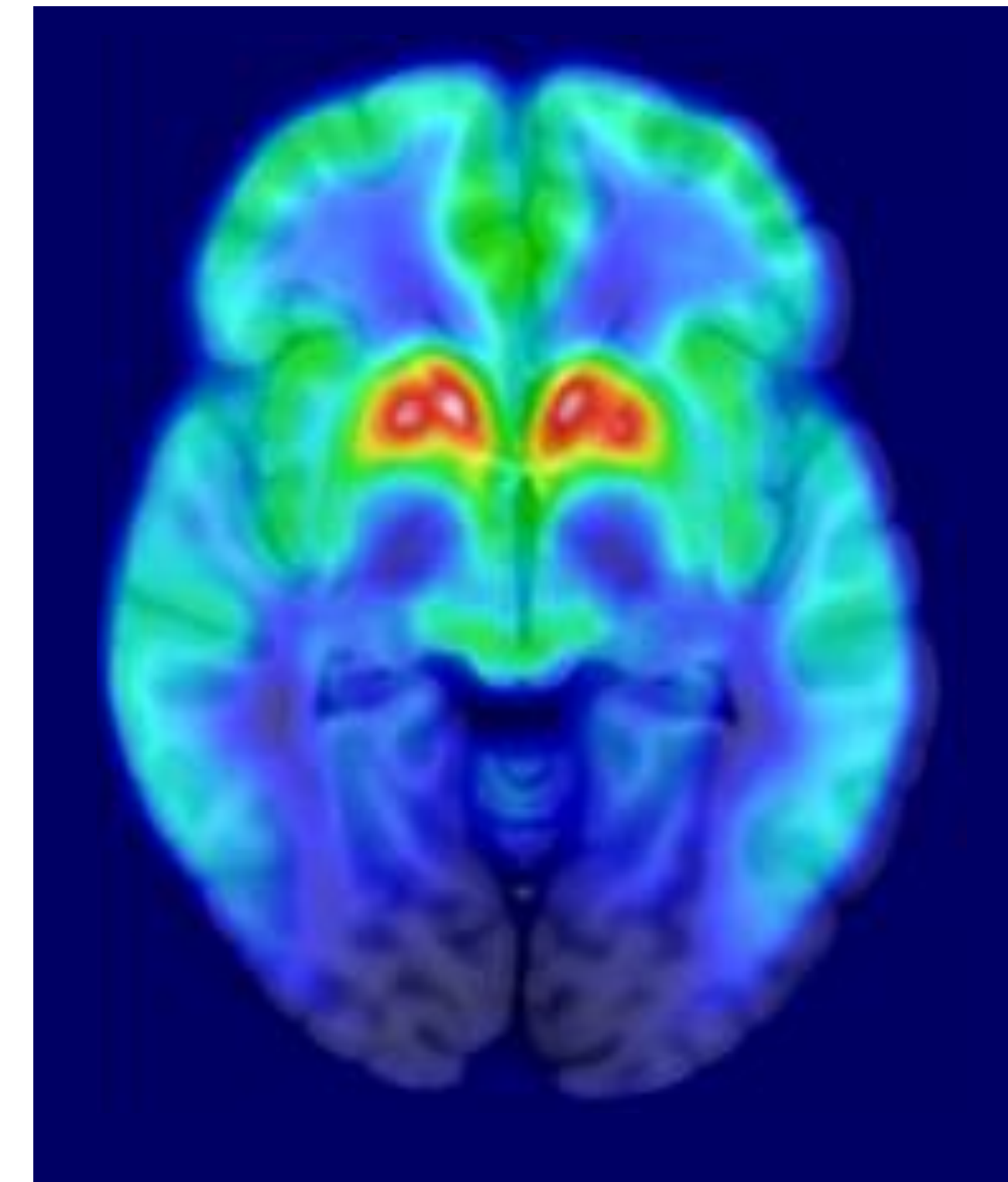

Pecina & Smith (2010); Pecina & Berridge (2005)

PET-
kamera

Koinsidenssien
paikallistaminen

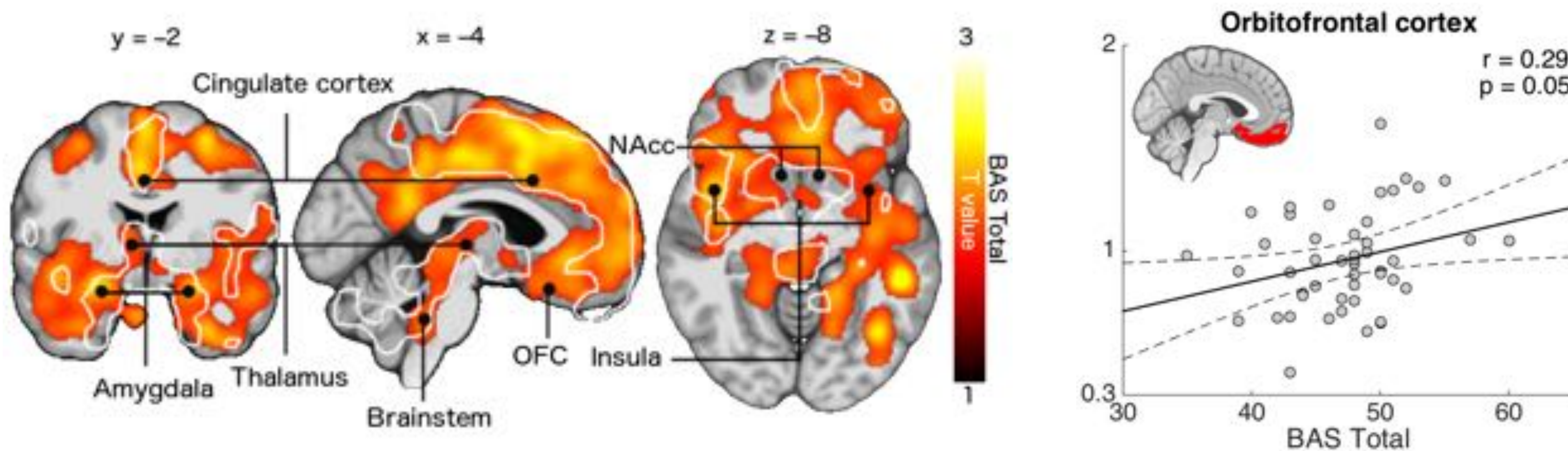
Rekonstruoitu
kuva

Positroniemissiotomografian avulla voidaan mitata erilaisten molekyylien pitoisuuksia elävässä kudoksessa

Agonistimerkkiaine $[^{11}\text{C}]$ -karfentaniili sitoutuu spesifisti aivojen myyopioidireseptoreihin

Opioidireseptorit ennustavat palkkioherkkyyttä

Aktivaatiotutkimukset PET:llä

merkkiaine

välittäjäaine

Matala endogeeninen taso

Korkea merkkiaineen sitoutuminen

Keskinkertainen endogeeninen taso

Keskinkertainen merkkiaineen sitoutuminen

Korkea endogeeninen taso

Matala merkkiaineen sitoutuminen

1. Nutridrink

Tylsän makuinen ruoka

Nestemäinen ravintojuoma
Energiasisältö sama kuin pizzassa

2. Pizza

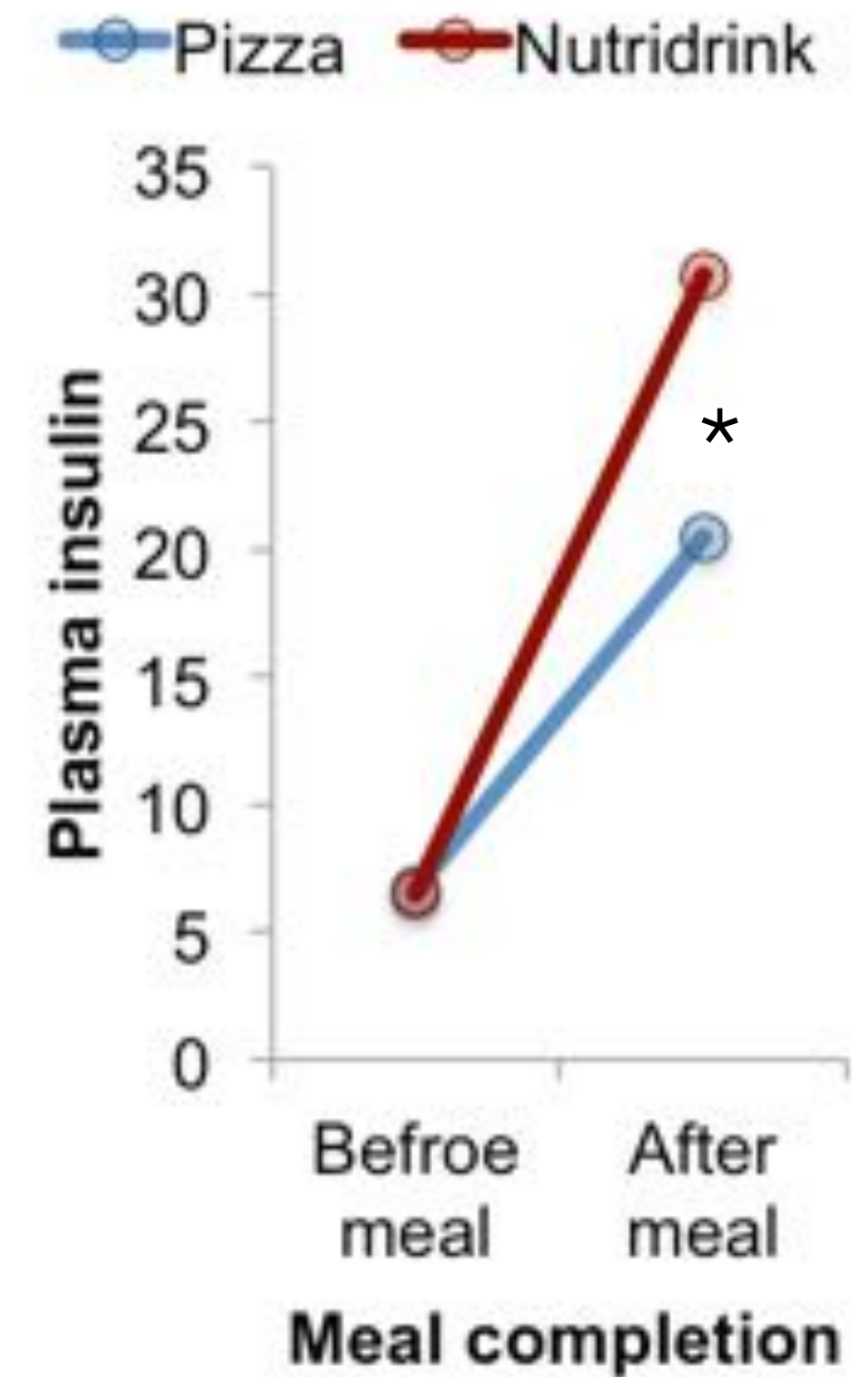
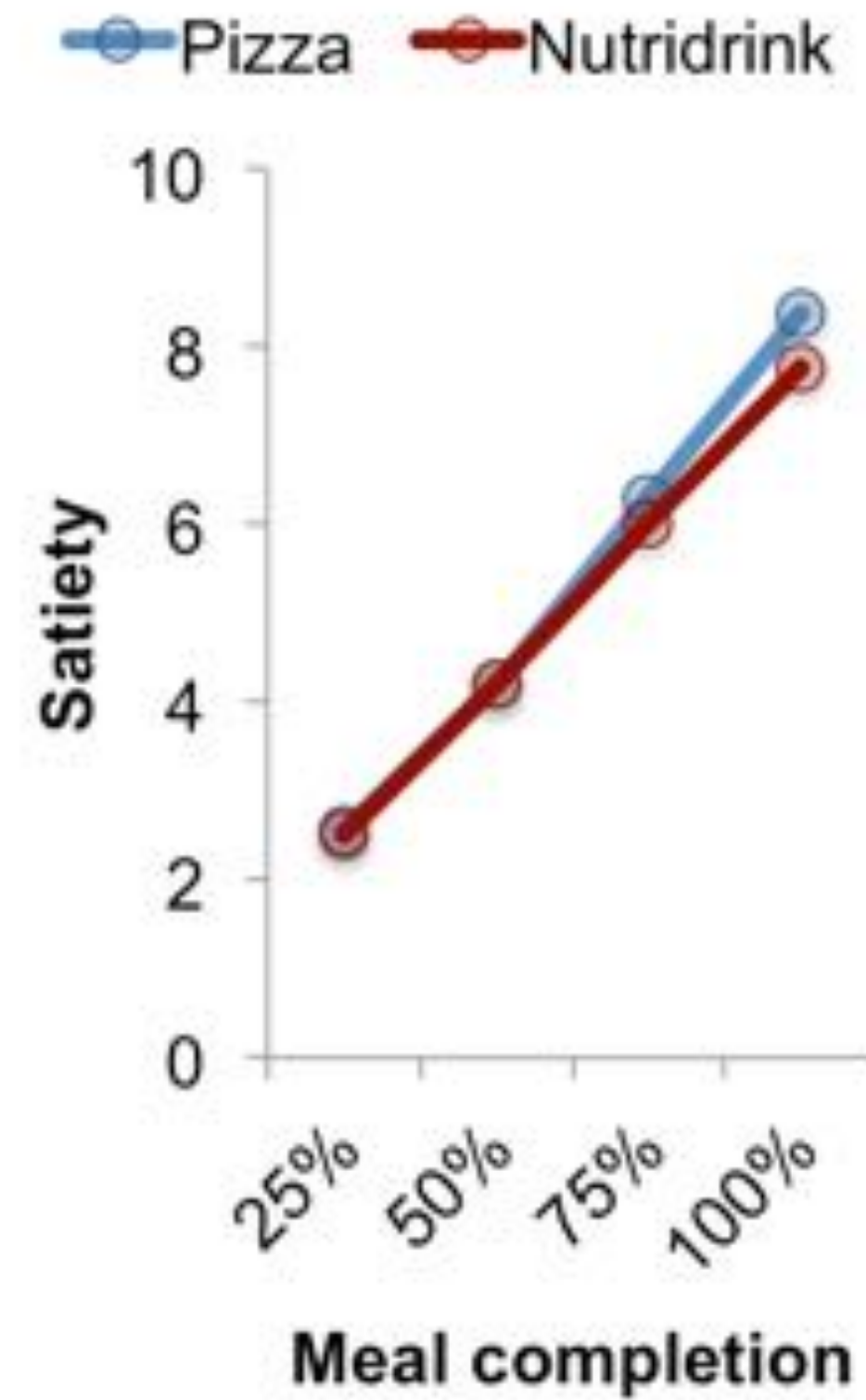
Herkullinen ruoka

Pizza; koehenkilön valitsemilla täytteillä
Energiasisältö sama kuin pizzassa

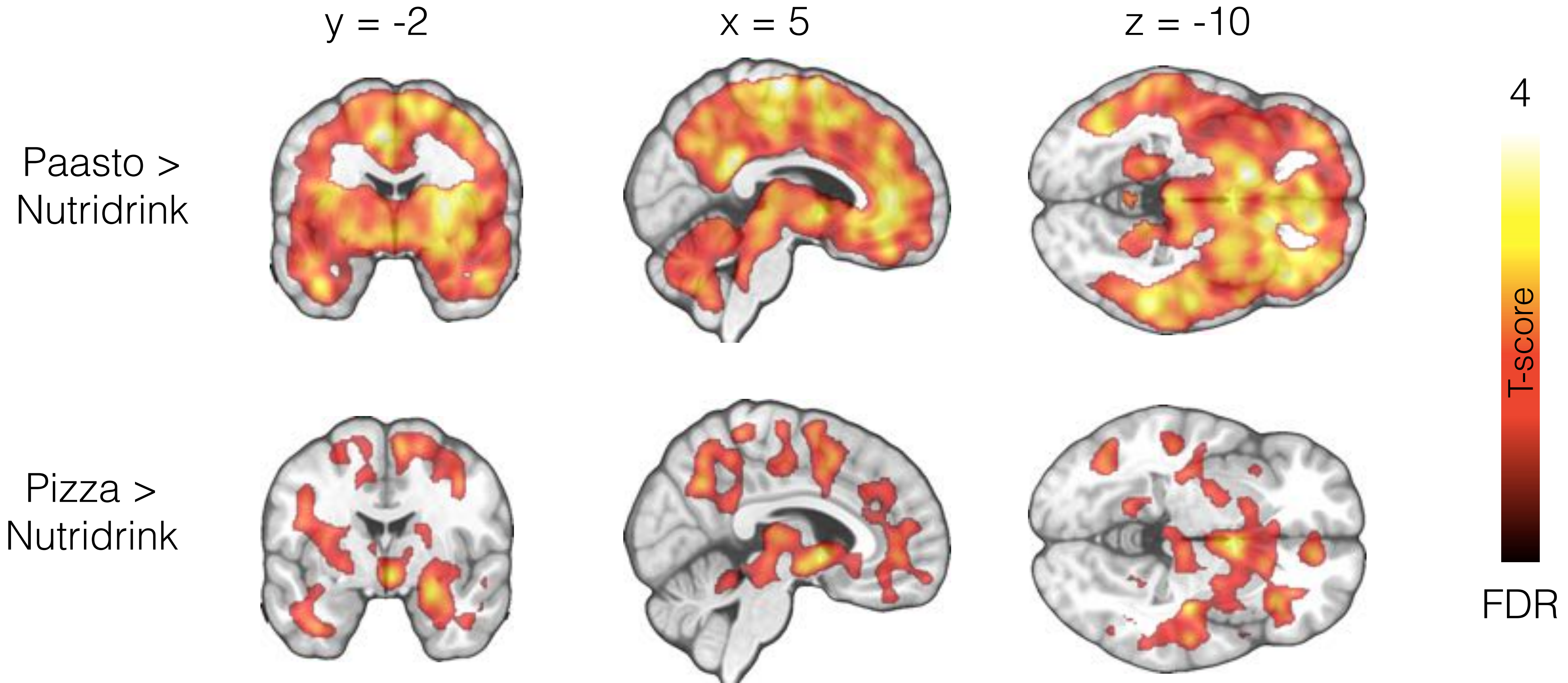
3. Paasto

12 tunnin paasto

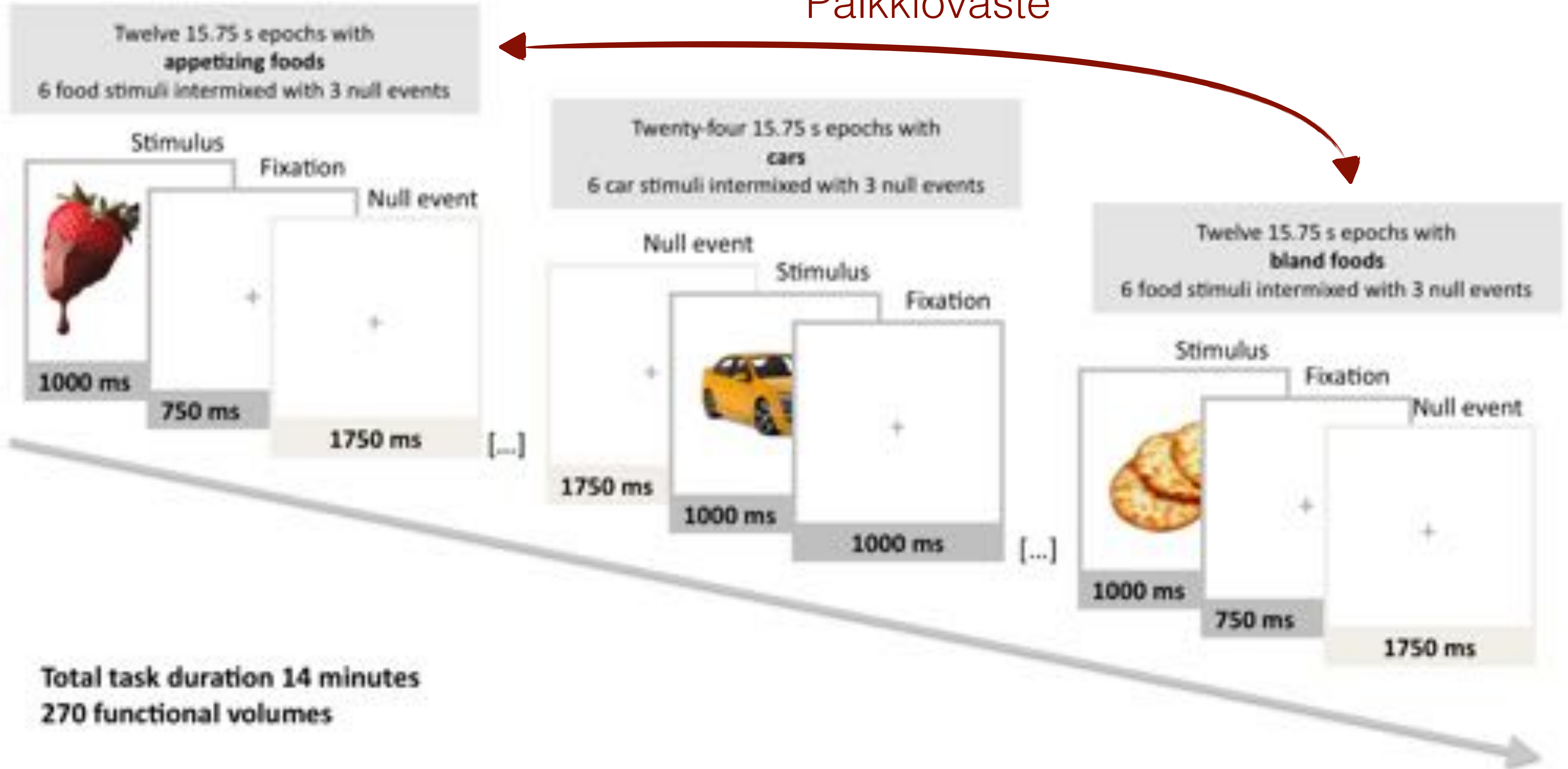
ennen PET-kuvausta

Syöminen aktivoi aivojen opioidijärjestelmää

Palkkiovaste

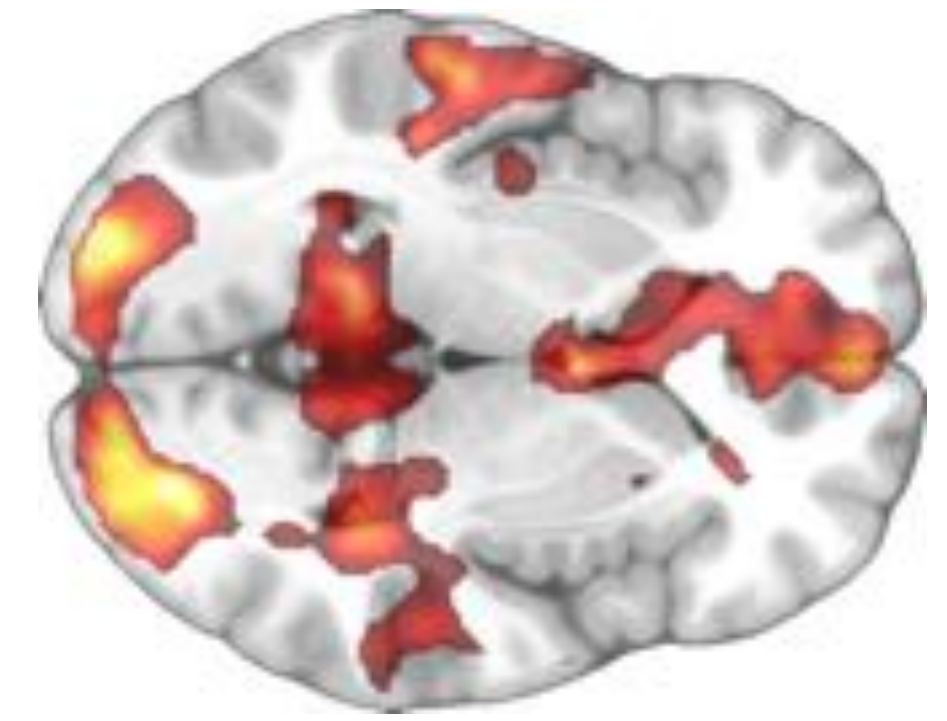
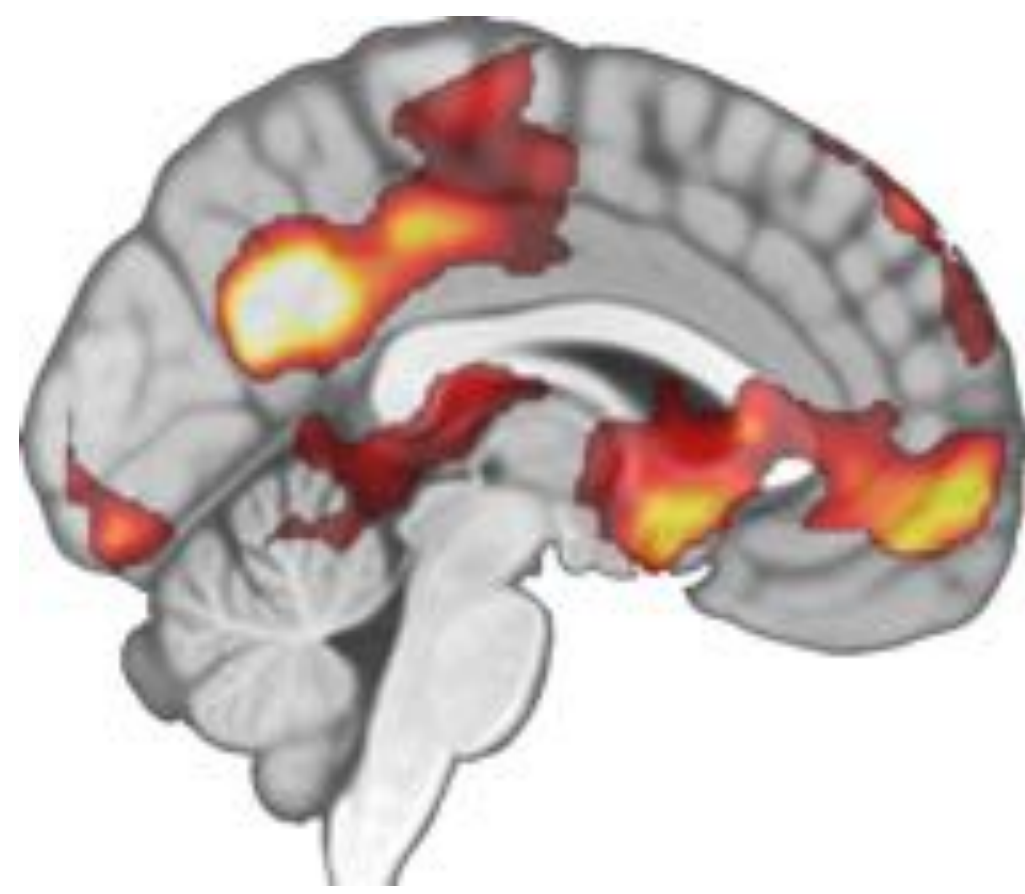
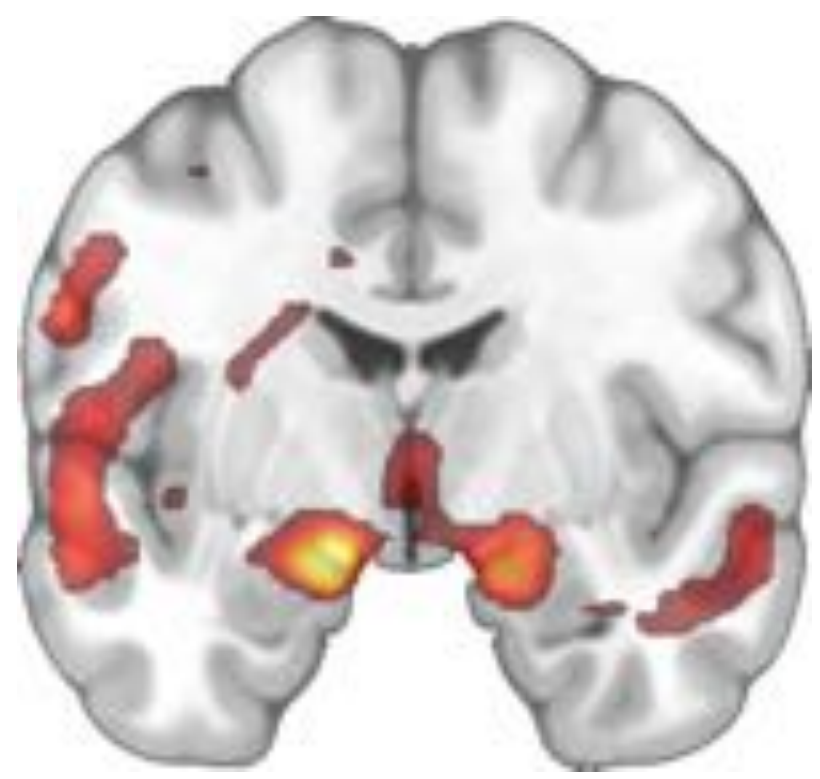
Erillinen [11C]-kerfentaniilikuvaus paastossa myyreseptorien määrän arviomiseksi

Palkkiovasteet ruokakuviin (fMRI)

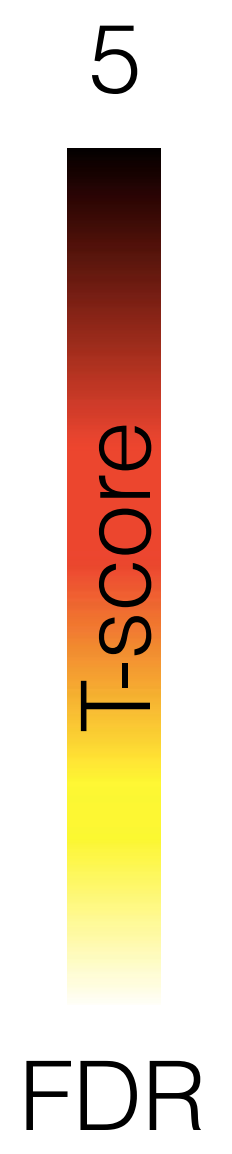
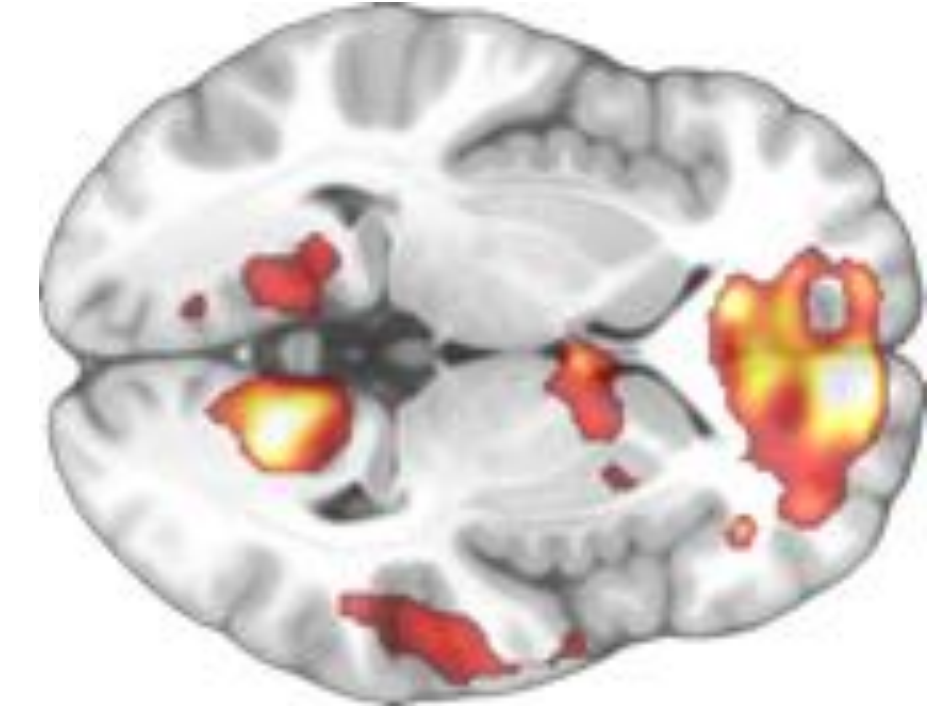
$y = -5$

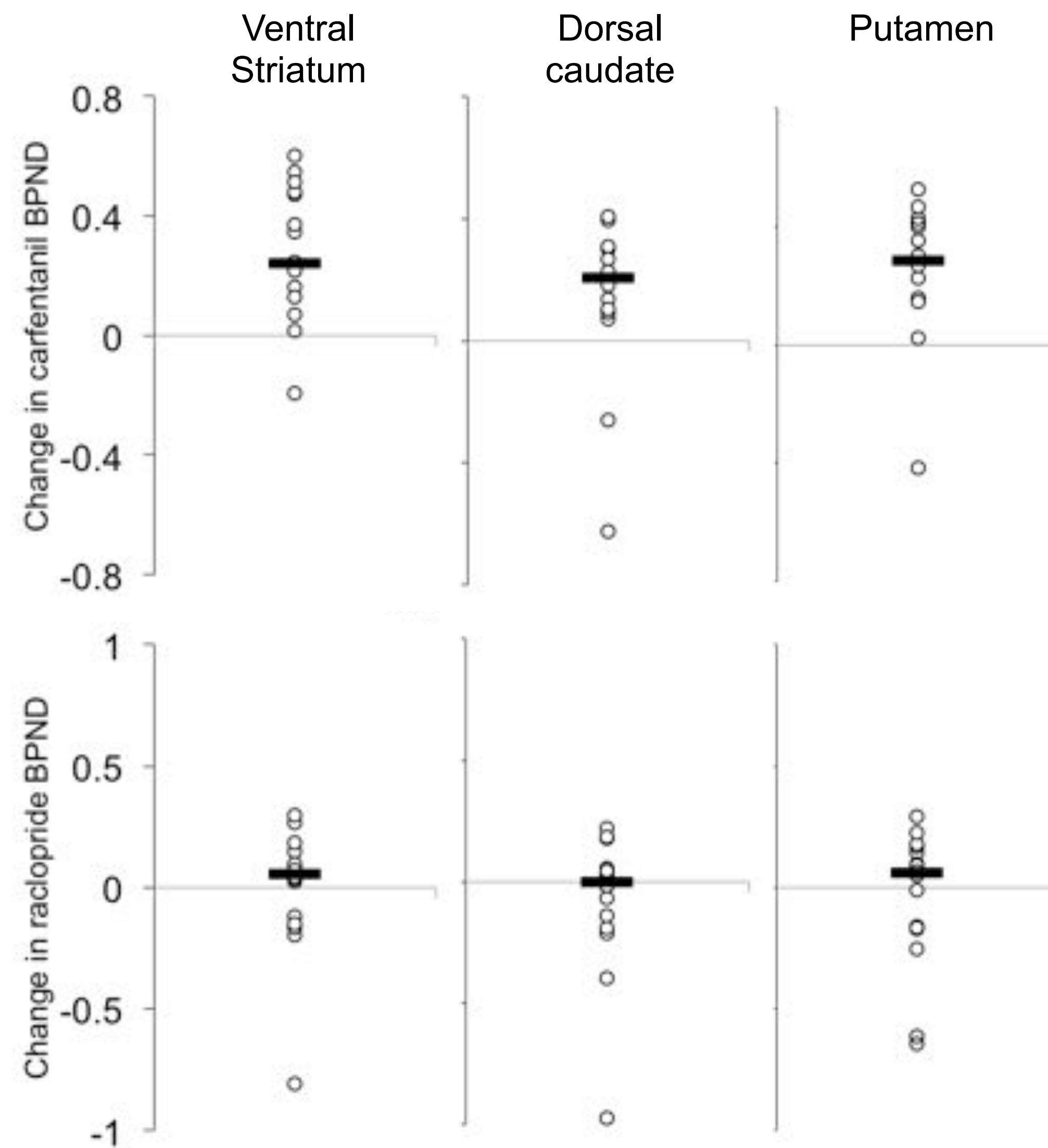
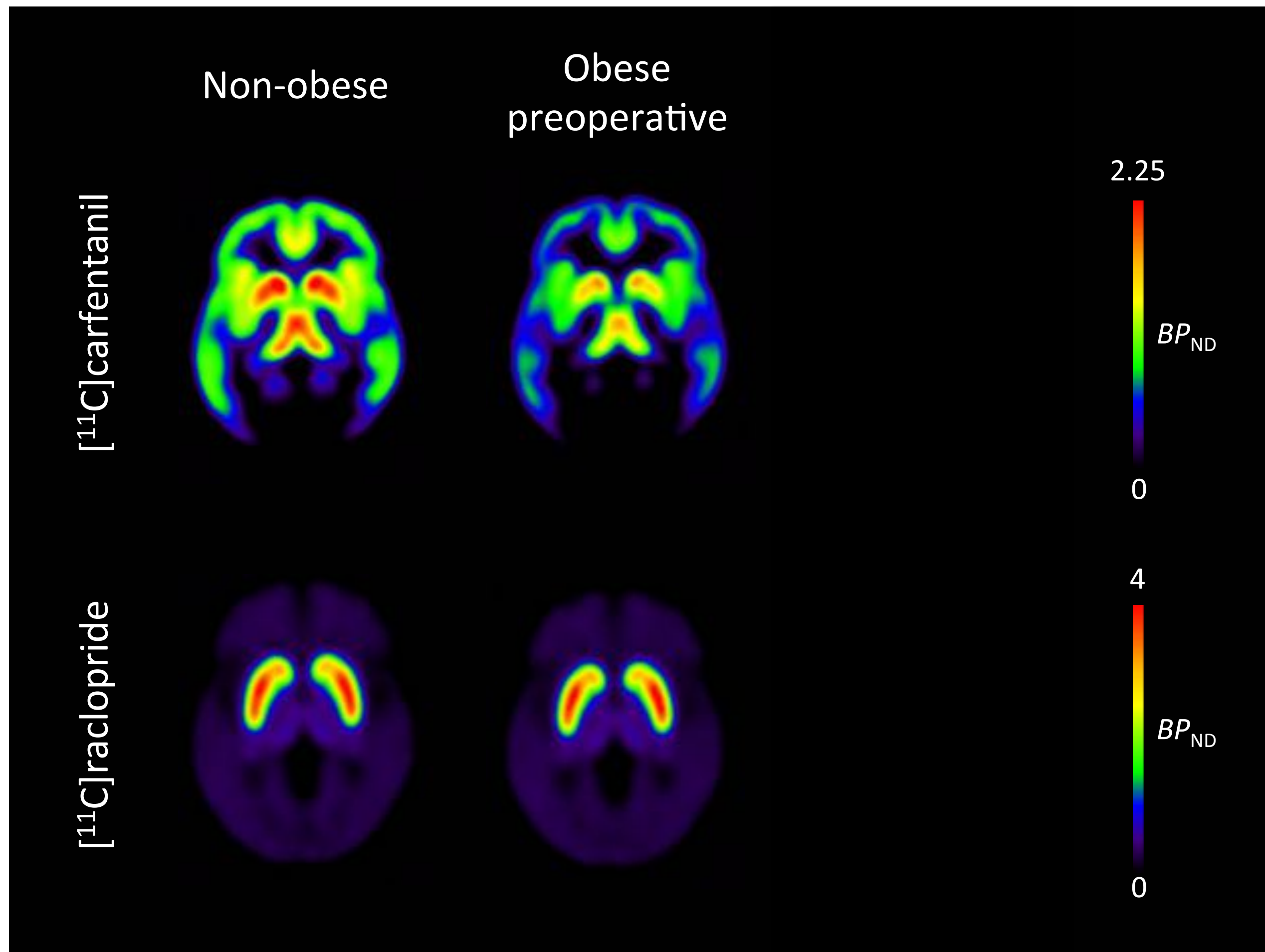
$x = -2$

$z = 0$

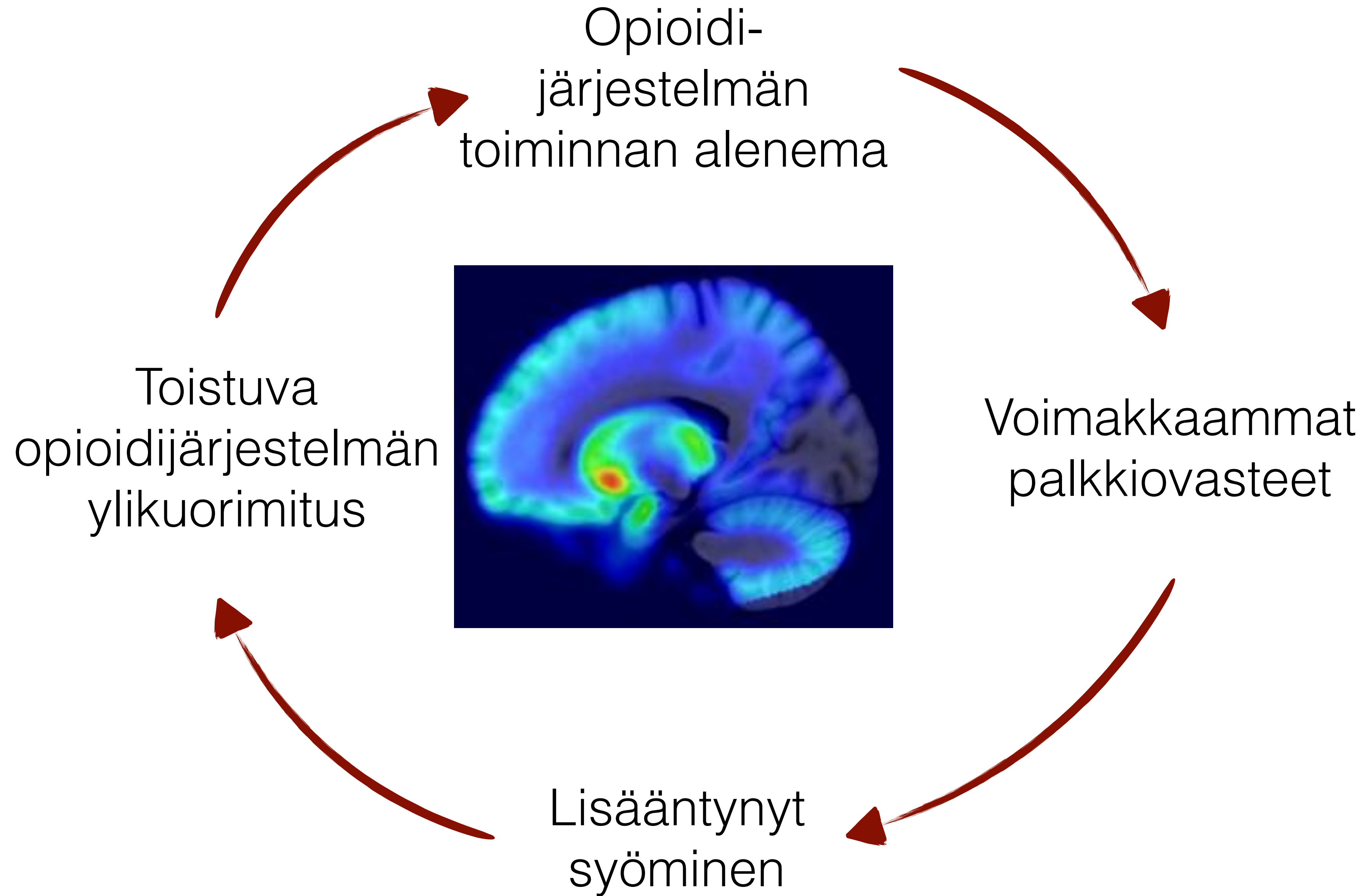

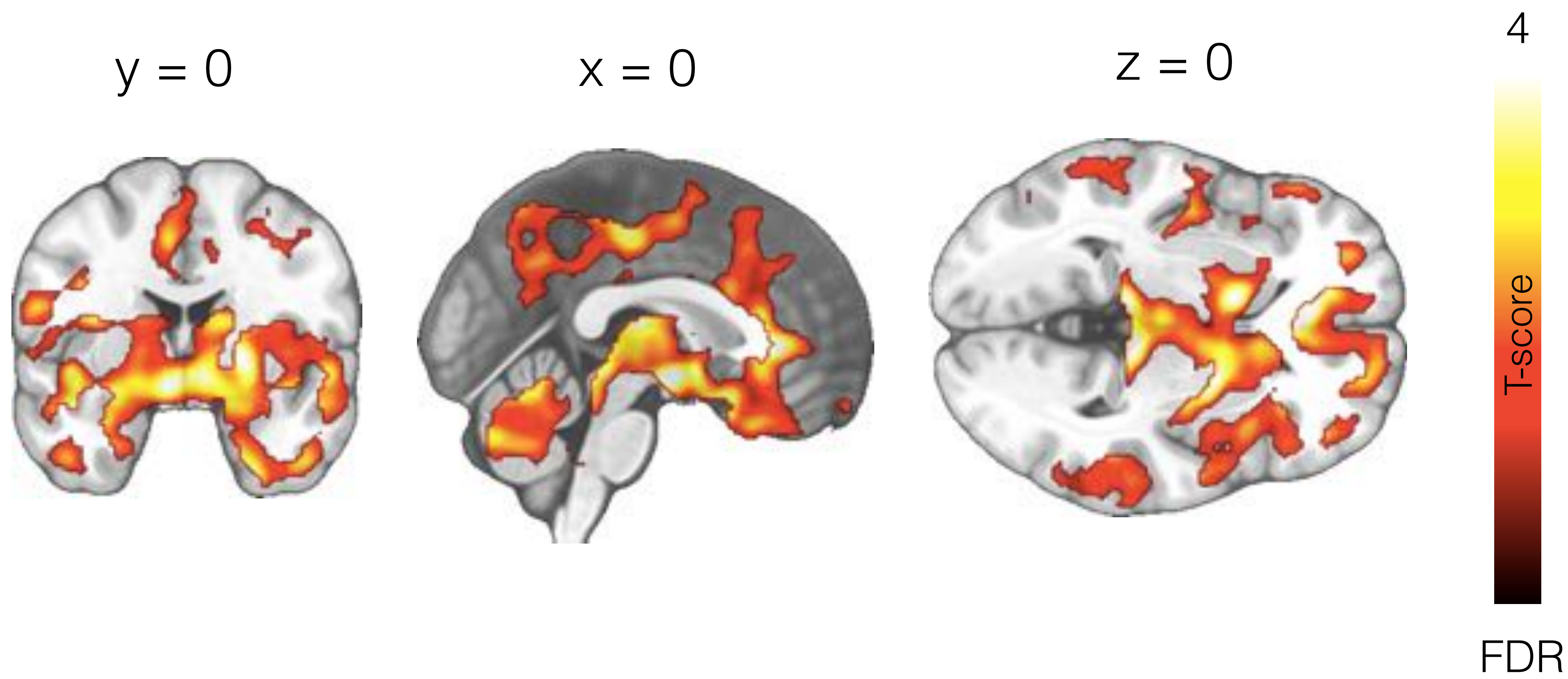
Myyreseptorien määrä talamuksessa ennustaa negatiivisesti palkkiovasteita fMRI-kokeessa

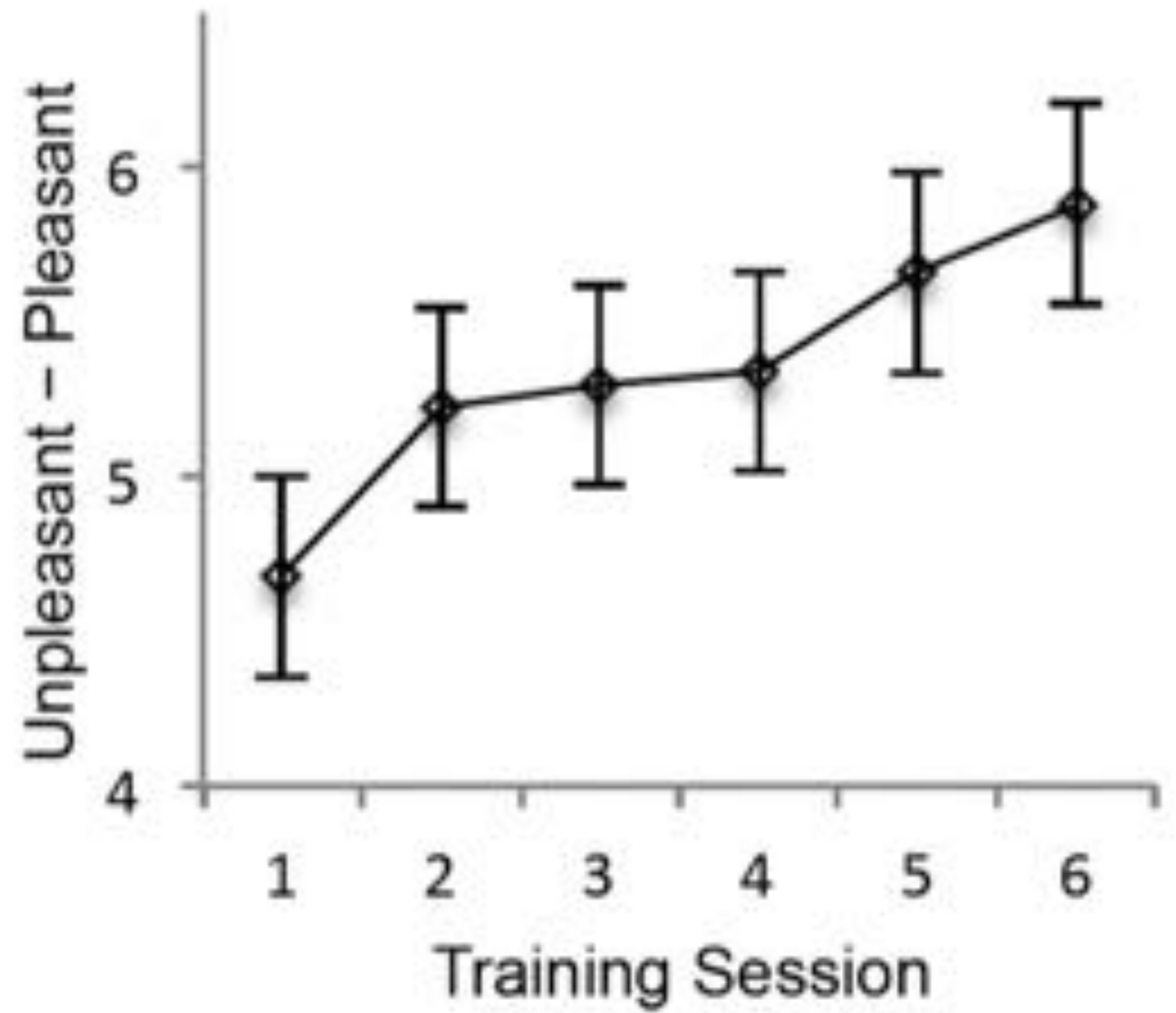

Karlsson et al (2015 J Neurosci; 2015 Mol Psych)

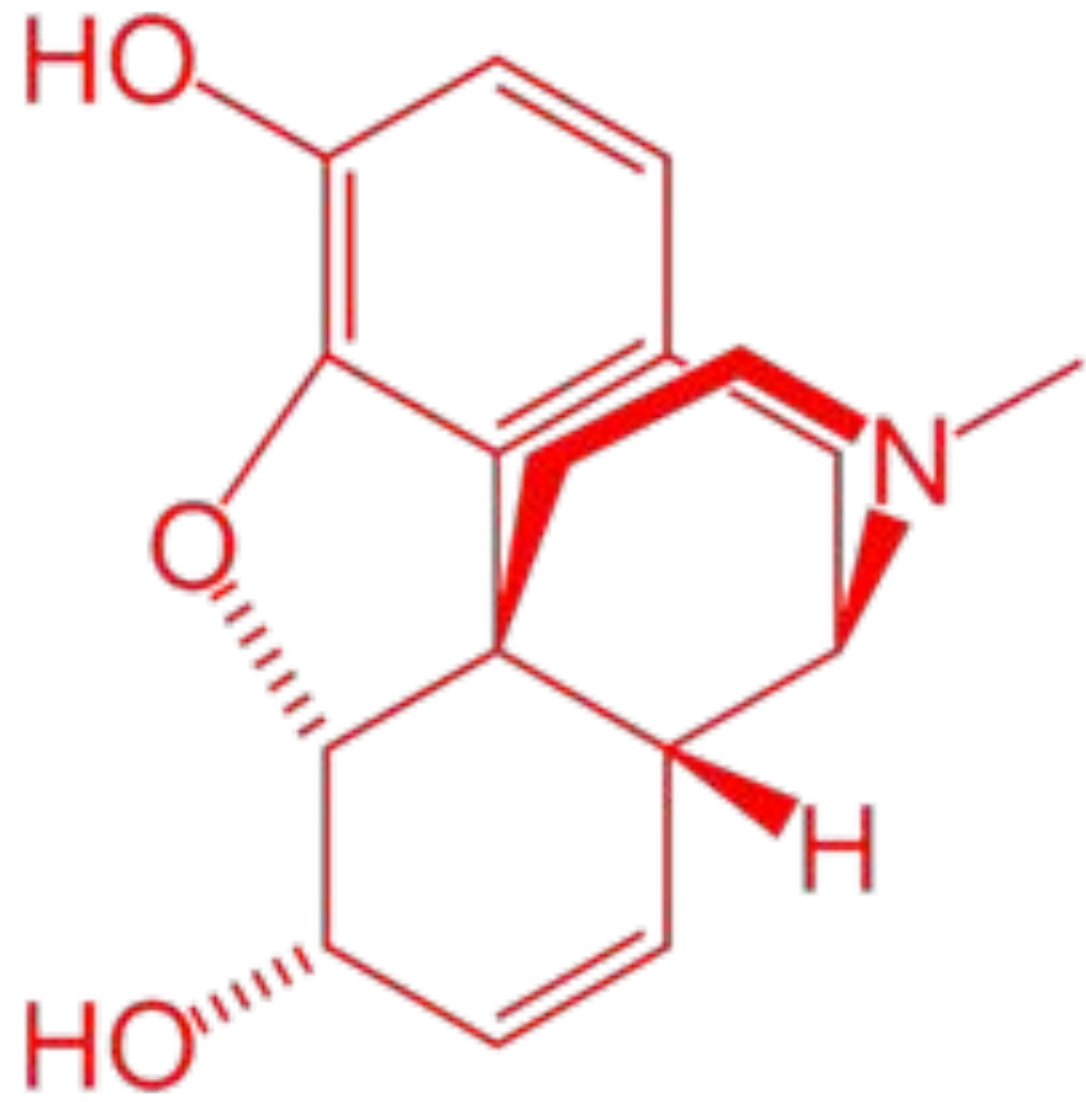

Saanijoki et al (in preparation)

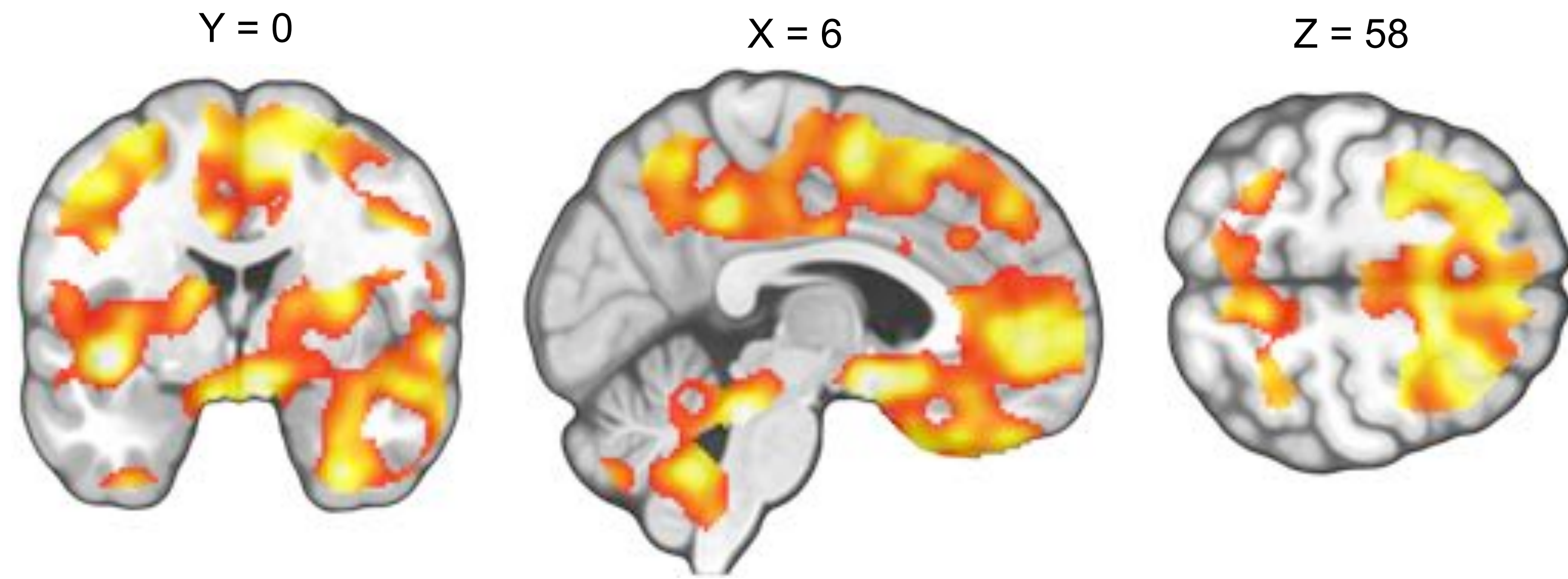
Saanijoki et al (2015)

Agonisti
vähentynyt
sukiminen

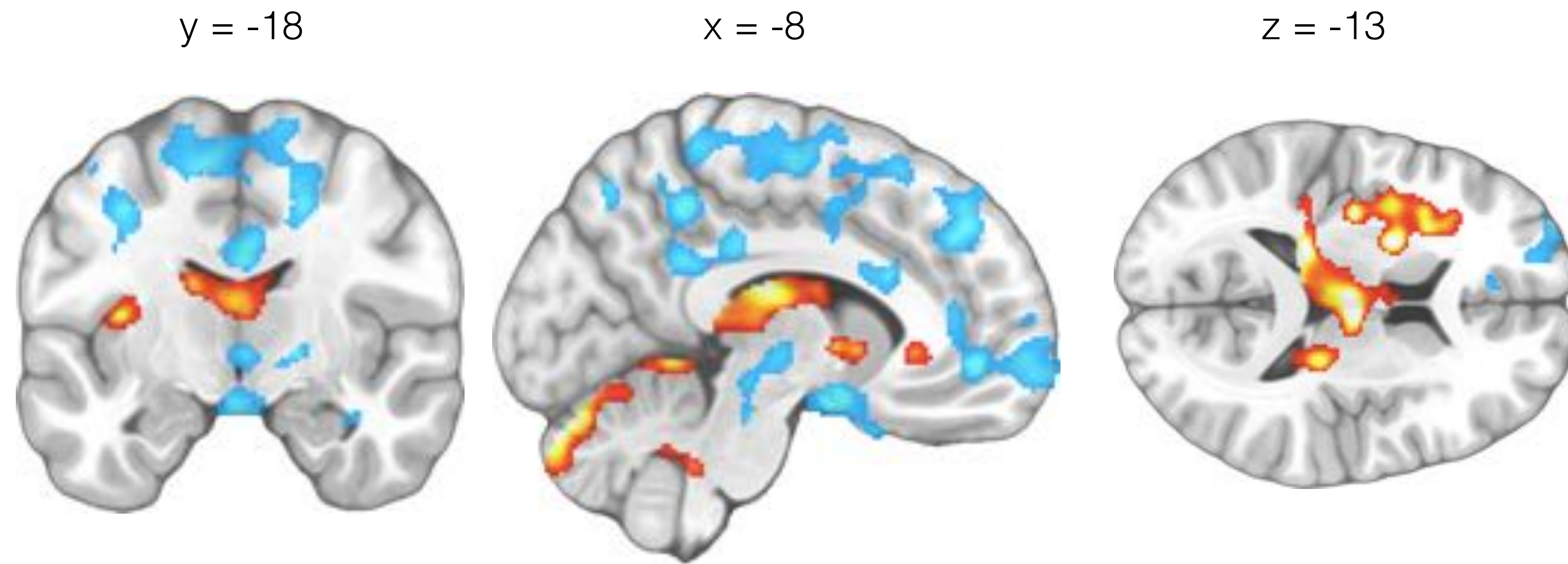

Antagonisti
lisääntynyt
sukiminen

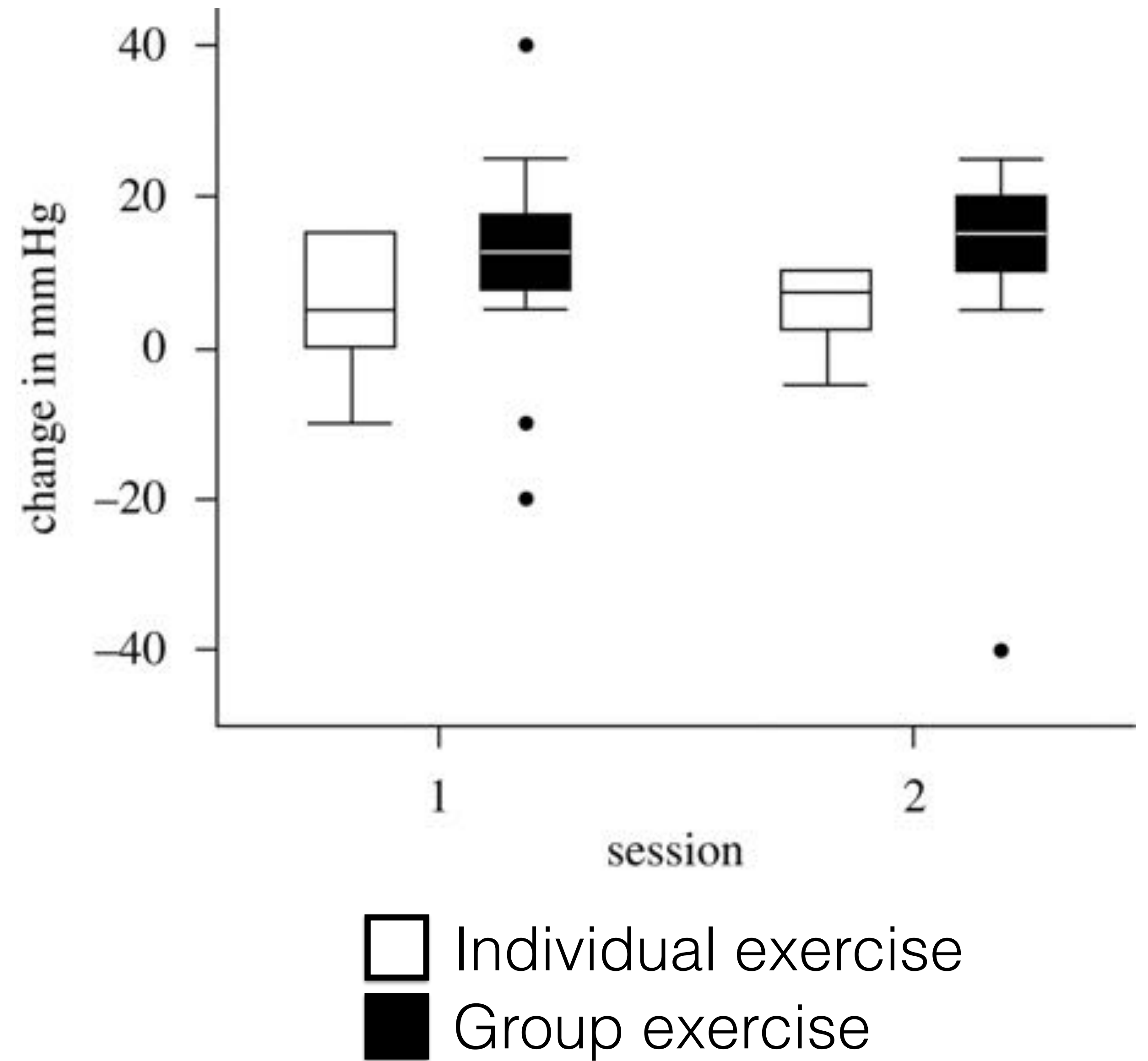
Sosiaalinen
koskettaminen

Sosiaalinen
nauru

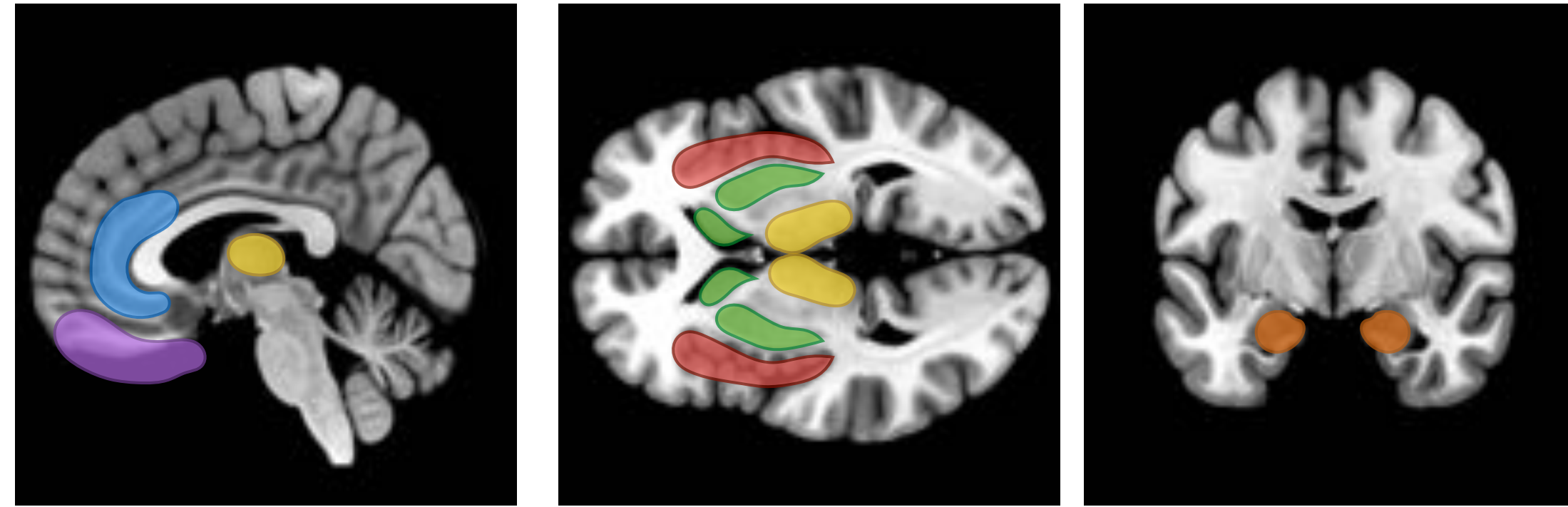

Dunbar et al (2014)

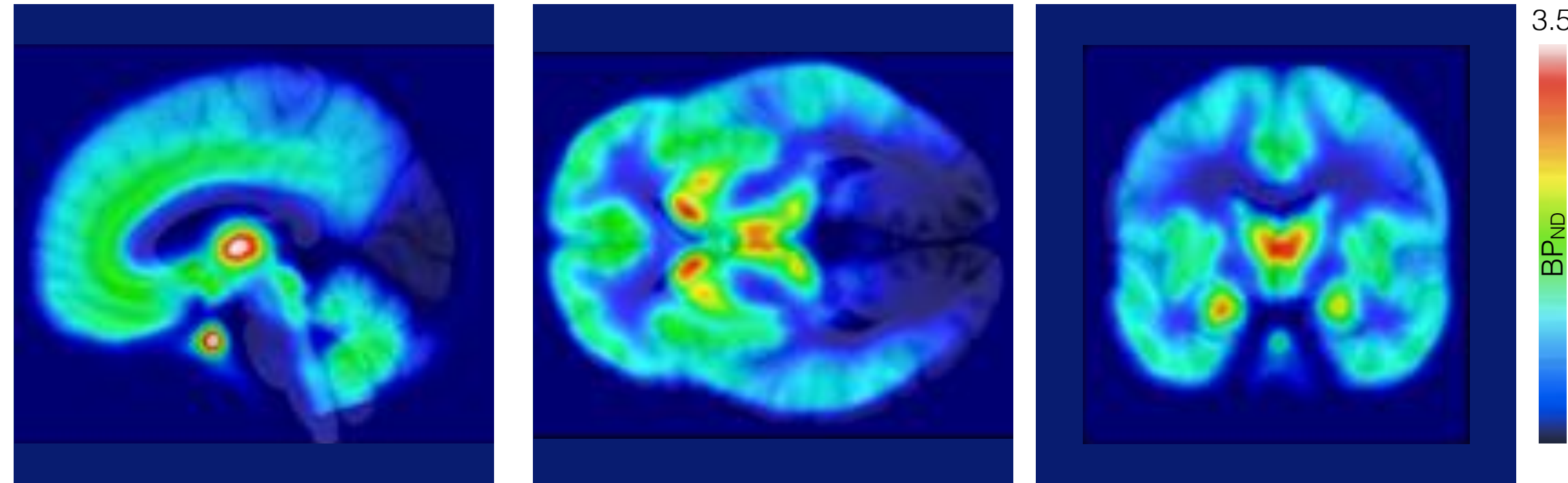

Aivojen tunne- ja motivaatiojärjestelmä

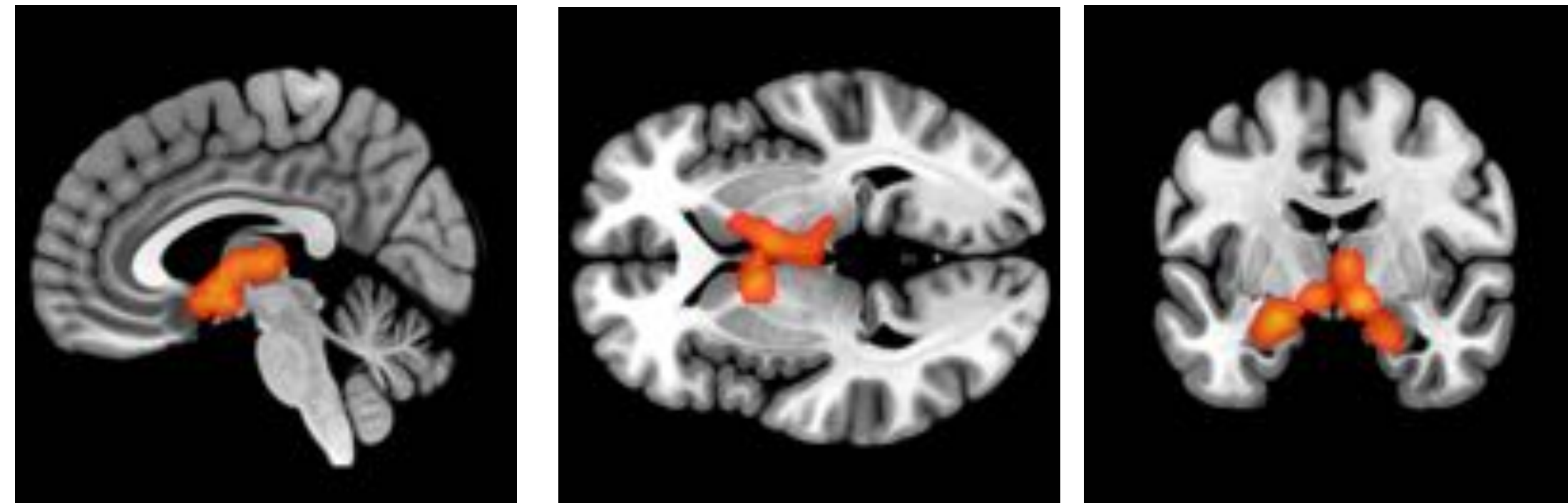
Anterior cingulum Orbitofrontal cortex Thalamus Striatum Insula Amygdala

Myyreseptorien jakauma aivoissa

Tunteiden aiheuttama opioididiaktivaatio

Nummenmaa & Tuominen (in preparation)

